



# Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

## Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

**Danskernes Historie Online** er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

### Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

### Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

### Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

# EFTERRETNINGER

OM

## FREDERIKSHAVNS PRIVATE REALSKOLE

FOR

Skoleaaret 1880—81.

VED

**A. JENSEN,**  
SKOLENS BESTYREK.



FREDERIKSHAVN.  
TRYKT HOS M. VOGELIUS.  
1881.

I.

## Afgangsexamen 1880.

Den skriftlige Del af Skolens Afgangsexamen — Real-examen af lavere Grad — afholdtes den 14de og 15de Septbr., den mundtlige Del i Overensstemmelse med Skrivelse af 8de Septbr. s. A. fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet den 20de og 21de Septbr. Som Examenskommissærer og Censorer mødte paa Foranstaltning af nævnte Ministerium og Skoledirektionen D'Hrr. Professor Simesen af Kjøbenhavn og Pastor Levinsen i Frdhavn. Den førstnævnte censurerede ved Proven i Mathematik, Regning, Dansk, Tysk, Naturhistorie, Skrivning og Tegning, den sidstnævnte i Dansk, Historie og Geografi.

Til Examen indstillede sig følgende 6 Elever, der alle „bestode“:

Christensen, Hans Henrik Hundrup, Søn af Kjøbm. C., Frdhavn, optaget i Skolen den 1ste Septbr. 1875.

Clausen, Claus Albert, Søn af Murmester C., Frdhavn, optaget i Skolen den 1ste Septbr. 1875.

Fogh, Carl Gustav, Søn af Overlærer F. ved Borger-skolen i Frdhavn., optaget i Skolen den 1ste Juni 1874.

Gad, Jørgen Axel Vincens, Søn af Pastor G. i Aasted, optaget i Skolen den 10de Aug. 1873.

Paulsen, Vilh. Georg, Søn af Proprietair P., Mølskovgaard, optaget i Skolen den 1ste Juni 1873.

Simonsen, Carl, Søn af Gartner S., Frdhavn, optaget i Skolen den 1ste Septbr. 1875.

Karaktererne i de enkelte Fag ses af omstaaende Liste.

	Boglaesning med dansk Gramm.	Udarbejdelse i Modersmaalet.	Historie.	Geografi.	Tyak.	Arithmetik med prakt. Tegning.	Geometri og Sterometri.	Naturhistorie.	Skrivning og Tegning.	Points. *)
Christensen . . . . .	mg.	g +	ug. ?	ug. ?	mg. ?	mg. +	mg. ?	mg.	g. +	60 <sup>2</sup> / <sub>3</sub> .
Clausen . . . . .	ug.	mg.	ug.	mg. +	mg.	ug. ?	mg.	mg.	mg. +	66 <sup>1</sup> / <sub>3</sub> .
Fogh . . . . .	ug.	mg. +	ug. ?	mg.	mg. +	ug. ?	mg. ?	mg. ?	ug. ?	65 <sup>1</sup> / <sub>3</sub> .
Gad . . . . .	g +	g. +	tg. +	g. +	mg. ?	tg. ?	mdl. +	g.	mg. ?	31.
Paulsen . . . . .	g.	mg. ?	g. ?	mg. +	g. ?	g. +	g.	mg.	mg. ?	50.
Simonsen . . . . .	ug.	mg.	mg.	mg. ?	ug. ?	mg.	g. +	mg. +	mg. ?	62 <sup>1</sup> / <sub>3</sub> .

\*) Det mindste Antal Points, hvormed en Elev kan „bestaa“, er 25; til Karakteren „Bestaaet med Udmærkelse“ kræves 68 Points.

## Opgaverne til den skriftlige Prøve vare:

### Udarbejdelse i Modersmaalet.

- 1) Niels Ebbesens Bedrift 1340 og dens Betydning for det danske Rige.
- 2) Hvilke ere de væsentligste Forskjelligheder imellem Menneskene og Dyrene, og hvad kan deraf udledes om deres gjensidige Forhold og Rettigheder?

### 1ste Regneopgave.

- a) A, B og C fragte i Forening et Skib. Fragten koster dem 1800 Kr. A medsender 328 Td. Korn a 11 Kr. 90 Øre, B 3016 Tdr. Stenkul a 4 Kr. 25 Øre og C 300 Ctr. Uld a 1 Kr. 30 Øre pr. Pd. — Kornet sælges med en Fordel af 20 pCt., Stenkullene med et Tab af 10 pCt. og Ulden med en Fordel af 645 Kr. 30 Øre. Hvor stort et Tab lider nu hver, naar dette maa deles i Forhold til Værdien af de Varer, som enhver har havt med?
- b) Beregn ved Hjælp af Logarithmer:

$$y = \sqrt[5]{\frac{4,123^7 \cdot 1,03^5}{9,613^4} + \frac{5,50,124^3}{6,148} + \left[ \frac{3,156^2 \cdot (2,033 \div 3,456)^3}{10,1456} \right]^4}$$

### 2den Regneopgave.

- a) En Mand har udsat en Kapital paa 597 Kr. 35 Øre paa Rente og Rentes Rente til 5 pCt. pr. A. Hvor stor bliver Kapitalen om 12 Aar? Hvor stor er Forskjellen paa denne Sum og den Værdi, Kapitalen vilde være voxet til, saafremt den havde været udsat til  $2\frac{1}{2}$  pCt. halvaarsvis?
- b) Et Hul er gravet i Jorden i Form af en afkortet Kegle, der for oven har et Gjennemsnit af 12 Fod, forneden af 7 Fod og en Dybde af  $5\frac{1}{3}$  Fod. Hvor mange

Tønder Kartoffler kan dette rumme, naar 1 Tde. fylder  $4\frac{1}{4}$  Kubikfod. Da Kartofflerne lagdes ned i Hullet, hvilket kostede 5 Kr. 13 Øre at grave og tildække, havde de kunnet sælges for 6 Kr. 50 Øre pr. Tønde; efter 5 Maaneders Forløb toges de op, hvorved 7 pCt. vise sig at være fordærvede og maa kastes bort, og for Resten kan der kun erholdes 6 Kr. 66 Øre pr. Tde. Hvor meget er der da tabt ved at overvintre dem? ( $\overline{3} = 3\frac{1}{7}$ ).

- c) Første Ciffer i et trecifret Tal er kun  $\frac{1}{2}$  mindre end den halve Sum af de 2 andre; det Tal, der er 17 mindre end det søgte Tal, er 35 Gange saa stort som dettes Tværsum; men skrives der et Nul i Stedet for det andet Ciffer, saa fremkommer der et Tal, der er 101 Gange større end første Ciffer. Hvilket er dette Tal?
-

## II.

# Angivelse af hvad der er læst i Skoleaaret.

## Iste Klasse. A og B.

### Religion.

A. Balslevs Lærebog til Sd. 25, foruden Luthers Katechismus. Balslevs Bibelhist. Det nye Testamentes Historie. B. Luthers Katechismus og efter Balslev det nye Testam. Historie til Jesu Lidelse og Død. En Del Salmer ere lærte.

### Dansk.

Matzens Læsebog 1. og 2. Del. A. Hele Svendsens Schema til den danske Sproglære. B. Efter samme Bog til Omstændighedsord. Det lærte er flittig indøvet ved Analyse. A. Diktatstil efter Lefolii: Fortællinger og Sagaer; det skrevne rettes og gennemgaas i Timerne. B. De fleste Elever som A; de andre have hyppig afskrevet Stykker af Læsebogen. Flere lettere Digte i Matzen ere lærte udenad.

### Regning.

Tavleregning efter Bokkenheuser 1. Del; en enkelt Elev efter Hansens Regnebog 2. Del. Hovedregning: Øvelser med hele Tal. Lille og store Multiplikationstabel er lært.

### Historie.

A. Efter V. Claussens Udtog af Danmarkshistorien fra 1448, Bogen ud. B. Efter samme Bog fra Gorm den gamle til Valdemar den andens Død.

### Geografi.

A. Læst og repeteret Roms Geografi. B. Europa, nærmest efter Kortet og Lærerens Fremstilling. Her som i de andre Klasser vaages over, at Eleven benytter Kortet flittig ved Hjemmearbejdet.

### Naturhistorie.

A. Efter Erslev og Feddersen: Naturhistorisk Lærebog til Side 57. B. Efter samme Bog til Fiskene.

### Tysk.

A. Efter Geills tyske Læsebog 1ste Afsnit og 20 Sider af 2det. B. begyndte paa Tysk 1ste Marts d. A. under Afbenyttelse af Ahns Elementarbog. A. 3 Stile ugentlig efter Geill.

### Skrivning.

Efter Lærerens Forskrifter i Skrivebøger. Det latinske Alfabet er indøvet. De videre komne skrive Sammenskrift.

### Tegning.

Efter Petersen: Vejledning i Frihaandstegning 1ste Hefte. Et Par Elever have begyndt paa 2det Hefte.

## 2den Klasse.

### Religion.

I Balslevs Lærebog er læst fra 2den Trosartikel til Sakramenterne. Efter Balslevs Bibelhistorie det nye Testaments Historie samt Kirkens Historie efter Apostlenes Dage. Der søges idelig ved Samtaler at bringe det læste til en inderligere Tilegnelse. 29 Salmer ere lærte udenad.

### Dansk.

Til Oplæsning benyttet Matzens Læsebog 2den og 3dje Del samt Lefolii's Fortællinger og Sagaer. Svendsens Schema til den danske Sproglære er repeteret. Udførligere er gennemgaaet Lydlæren og Sætningslæren. Hyppigt Analyse. 2 ugentlige Diktatstile, der rettes og gennemgaaes i Timen. 2 Stile (mest Gjenfortælling) en i Hjemmet og en paa Skolen. Flere længere Digte i Matzens Læsebog ere lærte udenad.

### Regning.

Tavleregning efter Bokkenheuser 2den Del. Hovedregning: Øvelser med hele Tal. Den større Multipikations-tabel er lært.

### Historie.

Efter Claussen fra Gorm den gamle Bogen ud. Efter Kofod: Historiens vigtigste Begivenheder er læst for fra til 1492.



**Geografi.**

Erslev Nr. 3 fra England til Australien.

**Naturhistorie.**

Feddersen (Dyreriget). Fra Krybdyrene til Infusionsdyrene.

**Tysk.**

Rungs tyske Læsebog for fra til Side 103; Side 169—209. Efter Hjorts Grammatik: Deklinationerne, Stedordene og Hjælpeverberne. 2 Stile ugentlig efter Geill. (For Fremtiden efter Jürs og Rung).

**Engelsk.**

Af Listovs Ledetraad 32 Sider. Routledge: Reading-book Sd. 38—98. Grammatiken gennemgaaet mundtlig i Hovedtrækkene. 1 Stil ugentlig efter Listov.

**Skrivning.**

Efter Forskrifter, skrevne af Læreren.

**Tegning.**

V. Petersens Vejledning i Frihaandstegning 1ste og 2det Hefte.

**3dje Klasse.****Religion.**

Balslevs Lærebog fra indledningen til den 3dje Trosartikel. Efter L. Chr. Müllers: Den bibelske Historie ved Tang: Det nye Testaments Historie. 17 Salmer ere lærte.

**Dansk.**

Til Oplæsning er benyttet Matzens Læsebog 2. og 3. Del. Efter Clausens Sprog- og Retskrivningslære er gennemgaaet: Ordklasserne, Sætningslæren og Retskrivningslæren. Det lærte er stadig indøvet ved Analyse. 2 Stile ugentlig, en i Hjemmet og en paa Skolen; mest Gjenfortælling; af og til er Æmnet taget af de øvrige Skolefag. 1 Diktatstil ugentl. uden Diktering af Skilletegn. Af Arntzen og Matzen: Danske Digte er lært: Hakon Jarls Død, En ny Vise om en Somand og en Landmand, Krigssang, Smeden paa Helgoland og Feltpræstens Fortælling.

**Regning.**

Ved Tavleregning er benyttet Bokkenheusers Regnebog 2. Del samt Opgaver af Bertelsens Regnebog. Hovedregning: Øvelser med hele og brudne Tal efter Femmer o. A.

**Arithmetik.**

Efter Steens Arithmetik til Decimalbrøk. Talrige Opgaver efter Berg og Steen. Udførlig er behandlet Ligninger af 1ste Grad med en ubekjendt.

**Geometri.**

Efter Jul. Petersen: Plan-Geometri til 2det Kapitel.

**Historie.**

Danmarks Historie, efter Klaussen, fra Christian d. 1ste til Nutiden. Verdenshistorien, efter Kofod, fra Amerikas Opdagelse til 1814. Den nordiske Mythologi, efter Dorph.

**Geografi.**

Erslev Nr. 3, fra „De britiske Øer“ til Australien.

**Naturhistorie.**

Efter Feddersen, fra Krybdyrene til Livsytringerne. Efter Strøms „Begyndelsesgrundene af Plantelæren“, for fra til de Helkronede, samt fra Sid. 54 Bogen ud. V. Poulsens botaniske Vægtavler ere benyttede ved Undervisningen. Om Sommeren af og til botaniske Excursioner, sammen med 4de Klasse.

**Tysk.**

Simonsens Læsebog, Sd. 1—100 og Sd. 227—256. Det vigtigste af Grammatiken, gennemgaaet efter Hjort. 2 Stile ugentl. efter Jürs og Rung. med tilhørende Omstile.

**Engelsk.**

Marryat: The children of the new forest, Sd. 65—163. Det vigtigste af Grammatiken, efter Løkke. 1 Stil ugentlig, efter Lunds engelske Stiløvelser.

**Naturlære.**

Efter Lund, den mekaniske Del.

**Skrivning.**

Efter Forskrifter er leveret hjemmeskrevne Arbejder 2 Gange om Ugen.

**Tegning.**

Frihaandstegning, efter Petersen, 2. og 3. Hefte. Geom.  
Tegning, efter R. J. Simesens Tegnélære.

**4de Klasse. A og B.****Religion.**

Balslevs Lærebog er repeteret. Det nye Test. Historie, repeteret efter Balslev. Lucae Evangelium er læst. Det vigtigste af Kirkens Historie, efter L. Chr. Müllers Bibelh. ved Tang. 20 Salmer ere lærte.

**Dansk.**

Til Oplæsning er benyttet Matzens Læsebog 4de Del samt flere Stykker af Flors Haandbog i den danske Literatur. Clausens Grammatik er repeteret. Stadig Øvelse i Analyse. 2 Stile, en paa Skolen og en i Hjemmet, ere skrevne hver Uge. Æmnerne have bestaaet i lettere Afhandlinger, Skildringer og Beskrivelser, eller de have været tagne af det i Skolen lærte. Af og til er skreven en Diktatstil uden Diktering af Skilletegn. Af Arntzen og Matzen: Danske Digte er lært: Knud Lavard, En ny Vise om en Sømand og en Landmand, Hr. Mikkel, Fregatten Ørnens Brand, Fjeldspringet, Kong Christian den Anden.

**Regning.**

A. (Afgangseleverne) Ligninger af 1ste og 2den Grad, Fladers og Legemers Beregning, Rentesregning med Anvisning til Brug af Logarithmer. Opgaverne ere tagne af Bertelsens, Bergs, Meiers og andre Regnebøger. B. Tavle-regning efter Bokkenheuser 2. Del, samt omtr. 60 Opgaver efter Bertelsen. Hovedregning. Alle Elever: Opgaver efter Femmer, Meier o. A. Der er navnlig lagt Vægt paa Færdighed i Behandlingen af større hele Tal.

**Arithmetik.**

A. Efter Steen (enkelte Steder Petersen), det til Examen befalede Pensum. B. Den elementære Arithmetik og Decimalbrøker efter Steen.

### Geometri.

A. Den plane Geometri efter Jul. Petersen. Stereometri udførligere efter R. J. Simesen. B. Efter Petersen, den plane Geometri til 3dje Kapitel.

Megen Tid er anvendt til ved Opgaver yderligere at indøve og befæste de gjennemgaaede Afsnit. Desuden er regnet talrige Hjemmeopgaver.

### Historie.

A. Blochs Danmarkshistorie og Kofods Verdenshistorie læste og repeterede. B. Samme Bøger, til Dels repeterede. A og B. Den græsk-romerske Mythologi efter Dorph.

### Geografi.

A. Læst og repeteret Erslevs Geografi No. 2. B. Samme Bog: fra England Bogen ud.

### Naturhistorie.

A. Feddersens Naturhistorie og Strøms Botanik repeterede. B. Feddersen: Fra Krybdyrene til Livsytringerne. Strøms Botanik er helt gjennemgaaet.

Som Hjælpe midler ved Undervisningen er benyttet Dr. Fiedlers anatomiske Tavler og V. Poulsens botaniske Vægtavler. Særlig med Afgangseleverne ere foretagne flere botaniske Excursioner

### Tysk.

A. Omtrent hele den prosaiske Del af Kapers og Simonsens tyske Læsebog. Hjorts tyske Læsebog Sd. 21—122, 146—155, 195—235. Tredje Kursus Sd. 1—65. B. Efter Hjort det samme som A. Hjorts tyske Grammatik ved Kaper er gjennemgaaet og Hovedpartierne repeterede. Efter Jürs og Rung 2 Stile ugentlig med tilhørende Omstile.

### Engelsk.

A. har ikke det sidste halve Aar læst Engelsk. Tiden er anvendt til matematiske Opg. B. Marryat: The Settlers in Canada, Sd. 1—189; Marryat: The mission, Side 132—280. Løkses Grammatik er gjennemgaaet. 1 Stil ugentlig, efter Lassens eng. Stiløvelser.

**Naturlære.**

Lyslæren, udførlig fremstillet af Læreren. Flere Timer ere anvendte til mathematisk Geografi.

**Skrivning.**

2 Gange ugentlig er leveret hjemmeskrevne Arbejder, tildels efter Forskrifter.

**Tegning.**

Frihaandstegning efter Petersen 3dje og 4de Hefte og Chr. Nielsens Elementær Frihaandstegning 1ste og 2det Hefte. Geom. Tegning efter R. J. Simesens Tegnélære.

**Sang.**

En Time ugentlig udenfor Skoletiden, fælles for alle Eleverne.

**Gymnastik.**

(Fælles). 3 Tim. ugentl. udenfor Skoletiden, kun i den mildere Aarstid.

**Svømning og Badning.**

Har i afvigte Sommer, for saa vidt Vejret tillod det, været foretaget ved Byens Badeanstalt.

## III.

**Statistiske Meddelelser.**

Skolen tæller for Tiden (Marts 1881) 58 Elever (fra Byen 43, fra Landet 13, fra andre Egne af Landet 2), der ere fordelte i Klasserne saaledes: 1ste Kl. 15, 2den Kl. 14, 3dje Kl. 12 og 4de Kl. 17.

Elevantallet i Marts 1880 var 54. I Aarets Løb ere, foruden de 6 Elever, der toge Examen, indkomne 20.

## Lærefagenes Fordeling.

1) paa de ugentlige Undervisningstimer (siden Maj 1880):

	1ste Kl.	2den Kl.	3dje Kl.	4de Kl.
Religion . . . . .	4	3	2	2
Dansk . . . . .	8	7	4	3
Regning . . . . .	5	6	5	4
Mathematik . . . . .	„	„	6	6 (8)
Historie . . . . .	3	6	4	5
Geografi . . . . .	4	4	3	3
Naturhistorie . . . . .	3	2	3	4
Tysk . . . . .	4	3	4	4
Engelsk . . . . .	„	2	2	2 (0)
Naturlære . . . . .	„	„	1	1
Skrivning . . . . .	3	2	„	„
Tegning . . . . .	2	1	2	2
	36	36	36	36

Anm.: Om Sang og Gymnastik se ovenfor.

2) mellem Lærerne:

Bestyreren:	Religion 2den—4de Kl., Dansk 1ste—4de Kl., Skrivning 2den—4de Kl., Frihaands Tegning 1ste—4de Kl., Sang 1ste—4de Kl., Gymnastik, Svømning og Badning 1ste—4de Kl. . . . .	40 Timer.
Hr. Hall:	Historie 2den—4de Kl., Tysk 1ste—4de Kl., Engelsk 2den—4de Kl. . . . .	36 —
Hr. Hansen:	Regning 1ste—4de Kl., Matematik 3dje—4de Kl., Naturlære 3die—4de Kl., geom. Tegning 3dje—4de Kl. . . . .	36 —
Hr. Sørensen:	Religion 1ste Kl., Skrivning 1ste Kl., Historie 1ste Kl., Geografi 1ste—4de Kl., Naturhistorie 1ste—4de Kl. . . . .	36 —

Skolepengene have fra Skolens Oprettelse været 100 Kr. aarligt for de to øverste Klasser og 80 Kr. for de to nederste. Dog indrømmes Moderation, hvor Forholdene maatte tale derfor, saaledes for Tiden til 8 Elever.

Som Tilskud modtager Skolen af Kommunen 800 Kr., af Amtet 300 Kr. og af Staten 900 Kr., for hvilke Beløb 6 hele og 8 halve Fripladser ere oprettede; 3 halve besættes af Amdsraadet, Resten af Frederikshavns Byraad.

Bestyreren har desuden bortgivet 2 hele Fripladser til begavede og flittige men mindre bemidlede Elever.

---

## IV. Skolens Elever.

### 1ste Klasse.

V. Jelstrup. M. Lund. J. Petry. O. Knutzen. C. Rasmussen. A. Olesen. S. Hauschildt. S. Jensen. S. Christensen. H. Hoffmann. G. Ilücke. L. Brandstrup. N. Jensen. H. Poulsen. Chr. Olsen.

### 2den Klasse.

Chr. Jelstrup. J. Graff. R. Rasmussen. J. Reincke. R. Poulsen. Th. Westergaard. V. Lauritzen. C. Barentz. C. Buhl. J. Lassen. V. Hansen. P. Brandstrup. A. S. Jensen. J. Beck.

### 3dje Klasse.

L. Schnipp. T. Nielsen. C. Graff. E. Jensen. N. Beck. A. Kjærulff. V. Schmidt. J. Lundsgaard. E. Christensen. J. Hauschildt. C. Fabricius. C. Christiansen.

### 4de Klasse.

Edm. Jensen. H. Tvede. J. Gad. J. Welsch. V. Westergaard. Th. Wrensted. Chr. Sørensen. A. Ruge.

J. O. Olesen. P. Lassen. J. Hoeck. Chr. Hansen. V. Lauritzen. A. Løgstrup. A. Wøhlk. J. Stocken. W. Rottbøll.

---

## Skoleefterretninger.

Den 1ste August 1880 opgav Hr. Cand. mag. A. Sørensen, der stiftede Skolen 1871, sin Virksomhed her som Lærer. I hans Sted antoges Hr. Cand. philol. R. Larsen, tidligere Lærer ved Realskolen i Horsens; men efter omtrent  $\frac{1}{2}$  Aars Forløb maatte han paa Grund af Helbredshensyn fratræde Pladsen. Hans Gjerning overtoges den 7de Februar d. A. af Hr. Cand. phil. G. Hall, der tillige er Skolens Inspektør.

Begge de fratraadte Lærere bringer jeg herved min Tak for deres samvittighedsfulde og nidkjære Virken i Skolens Tjeneste.

Afgangsexamen, til hvilken 6 Elever forberedes, agtes i Aar afholdt sidst i Juni Maaned.

Aarsexamen afholdtes i Fjor den 19de, 20de og 22de Marts. For Fremtiden vil den blive afholdt umiddelbart efter Afgangsexamen.

*Til de mundtlige Prøver, om hvis Afholdelse en nærmere Bekjendtgjørelse vil ske, indbydes herved Elevernes Forældre og Foresatte samt enhver, der har Interesse for Skolens Gjerning.*

